

2.4.5 PELAGISK SNABELUER I IRMINGERHAVET

Kjell Nedreaas

kjell.nedreaas@imr.no

□ Status og råd

Fleire tokt dei siste åtte åra har vist at mengda av pelagisk snabeluer i Irmingerhavet no berre er ca. 1/5 av førekomsten for ti år sidan. Endringane har vore mindre dei siste par åra. Den offisielle fangststatistikken viser også ei rask, negativ utvikling med lågare fangstar og fangstratar.

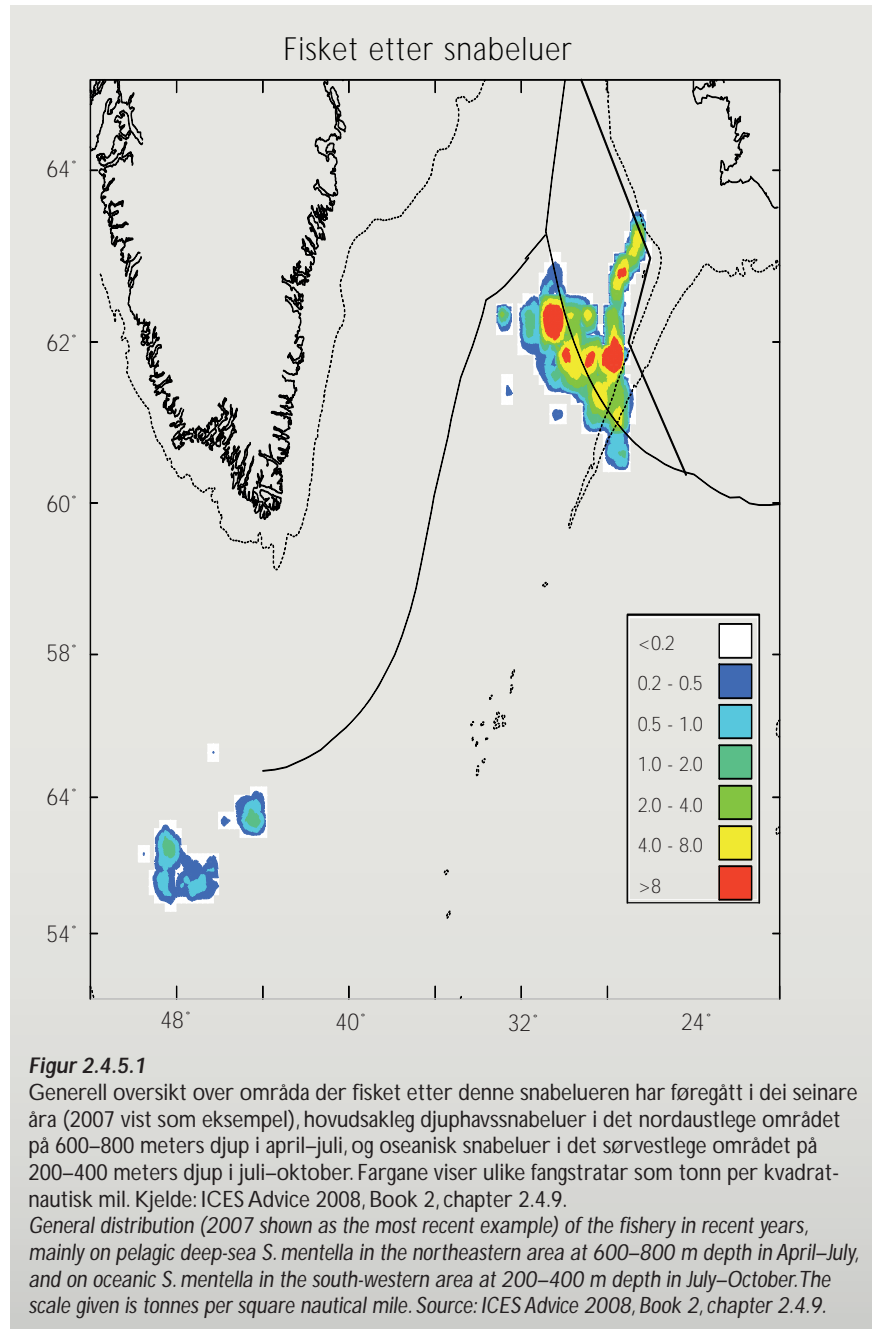
Det føreligg ikkje komplette bestandsutrekningar for snabelueren i Irmingerhavet. Difor er det knytt ekstra uvissle til bestandssituasjonen. Toktresultat, nedgang i fangstratar i det kommersielle fisket og den raske reduksjonen i fangstane tyder på ein raskare bestandsnedgang enn tidlegare rekna med. Det kan føre til at dette uerfisket, slik vi har kjent det dei siste tjue åra, vil bli kraftig redusert med det første.

ICES har tidlegare uttalt at dersom denne bestanden skal haustast berekraftig, må ein årleg ikkje ta ut meir enn om lag 5 % av den fiskbare bestanden. Mykje tyder på at haustingsnivået over tid har lege over 20 %. Dei siste par åra ser nivået ut til å ligge under 10 %, dersom ein legg til grunn biomasseutrekningane frå tokta og den offisielle fangststatistikken. ICES tilrår at det blir utforma ein forvaltingsplan som tek omsyn til uvissa i forskingsresultat og fiskeridata. Rådet føreslår at total fangst blir sett til 20 000 tonn som ein start på ein tilpassa forvaltingsplan.

ICES er oppteken av at manglande pålitelege bestandsindeksar og gode mål på yngel og rekruttering hindrar presise bestandsvurderingar. Kva som er den rette bestandsstrukturen til den pelagiske snabelueren i desse store havområda er også ei viktig sak for internasjonal forskning. Det er ei viss uro for at dagens forvaltning, som baserer seg på at all pelagisk snabeluer i desse havområda høyrer til ein og same bestand, ikkje tek omsyn til biologiske ulikskapar. Det er venta at ICES våren 2009 vil kome med råd om kva bestandsstruktur framtidig forskning og forvaltning må ta omsyn til. Internasjonal usemje om årlege totalkvotar aukar også risikoen for overbeskatning.

Fiskeri

Norske trålarar har fiska snabeluer i internasjonalt farvatn i Irmingerhavet sørvest av Island sidan 1990. På det meste (1996) er det internasjonalt totalt fiska 180 000 tonn, og opptil 19 nasjonar har delteke (figur 2.4.5.1). Norske fiskarar har på det meste fiska vel 14 500 tonn (1992 og 1993). Offisiell fangststatistikk for 2007

viser ein totalfangst på 64 004 tonn. Den norske fangsten i 2007 var på 4 628 tonn. Førebels statistikk for 2008 viser ein total internasjonal rapportert fangst på 33 839 tonn, med norske landingar på berre 487 tonn. Den nordaustatlantiske fiskerikommisjon (NEAFC) føreslo ein totalkvote for 2008 på 46 000 tonn etter at ICES hadde tilrådd fiske inntil 20 000 tonn for å få på plass forvaltingsplanen.

For fisket i 2009 har ICES gjenteke sitt råd om eit maksimalt uttak på 20 000 tonn. I avtaleteksten frå NEAFC heiter det at ingen av partane skal fiske meir enn dei kvotane partane fastsette for 2008. I praksis inneber dette at det samla fisket kan bli 3–4 gonger så stort som ICES tilrår, under føresetnad av at det er mogeleg å finne

så mykje fiskbar snabeluer. For å verne snabelueren i den nordaustlege delen av Irmingerhavet, kan det maksimalt fiskast 70 % av totalkvoten her. Og for å verne ynglinga som føregår i dette nordaustlege området om våren, kan ikkje meir enn 15% av totalkvoten fiskast i perioden 1. april–10. mai. Det skal ikkje brukast trålpesar med mindre maskevidde enn 100 mm. Partane vart samde om å bruke same faktor på 1,70 for omrekning frå alle typar hovud- og bukkappa fiskevekt til rundvekt.

Urappert fiske på denne snabelueren er framleis eit problem. Kartlegging av dette problemet fram til 2006 viste at så mykje som 20–30% av fiskeinnsatsen ikkje vart rapportert.

Pelagic Redfish in the Irminger Sea (*Sebastes mentella*)

The last internationally coordinated acoustic trawl survey in June/July 2007 confirmed that the stock size was low compared to the early 1990s, but with small changes during the most recent years. Decline in catch rates since 2004 and the rapid decrease in commercial catches suggest that the stock is in a state of rapid depletion. Therefore, ICES recommended that no fishing should take place in 2007. However, this year, ICES advises that a management plan be developed and implemented which takes into account the uncertainties in science and the properties of the fisheries. ICES suggests that catches of *S. mentella* be set at 20,000 tonnes as

a starting point for a management plan. The lack of reliable abundance indices and accurate recruitment indices prevent precise determination of stock status. The stock definition is this winter under review by ICES after concerns that the current approach based on a single stock, without recognition of its possible components, does not capture the stock dynamics. ICES is also concerned about the lack of agreed TACs and allocation schemes and not reporting 20–30 % of the fishing effort. This will result in catches greatly exceeding the advice. In order to have a management in place for the fishing season which starts in spring 2009, the NEAFC Con-

tracting Parties shall establish management measures that shall include a total allowable catch that is not higher than that set for 2008. This may as a consequence lead to total outtake of 74,000 tonnes, which is too much. The parties agree to use a common conversion factor of 1.70 for converting headed and gutted product weight to round weight. Furthermore, the parties agreed on a combined seasonal/area regulation that will reduce the fishing pressure during larvae release and to some extent prevent a disproportionate harvest of the two redfish components in the area.

Foto: Kjell Nedreaas

Pelagisk snabeluer *Sebastes mentella*

Andre norske namn:
Djuphavsuer, nebbuer
Familie: Scorpaenidae
Maks storleik: 50 cm og 1,3 kg
Levetid: Over 60 år
Leveområde: Irmingerhavet
Hovudgyteområde:
Langs Reykjanesryggen
Gytetidspunkt: April
Føde: Dyreplankton først, sidan også liten blekksprut og fisk.
Predatorar: Sjøpattedyr
Særtrekk: Lever heile sitt vaksne liv pelagisk i Irmingerhavet.

Fakta om bestanden

Denne snabelueren er ein eigen oseanisk og pelagisk bestand (sannsynlegvis samansett av to bestandar) og lever på 100–900 meters djup over eit botndjup på 1 500–3 000 meter. På grunn av sein kjønnsmodning og langsam vekst, er bestanden svært følsam overfor haustingsgrad og fiske.